

AKTUELT

av

ARNE KVELLESTAD

Øst-asiatisk kirkekonferanse

Det er allerede blitt skrevet endel i avisene om den store øst-asiatiske kirkekonferanse som ble holdt i Prapat, Nord-Sumatra, i mars i år. 110 utsendinger fra de øst-asiatiske kirker satt sammen i 10 dager i drøftinger om et nærmere fellesskap. Resultatet ble at man foreslo opprettet «en asiatiske kristen konferanse som et permanent organ for samarbeid mellom kirkene og kirkerådene i Øst-Asia, innenfor rammen av Det internasjonale misjonsråd og Kirkenes Verdensråd». Dette organ skal tre sammen hvert 4. år. Det ble valgt en interimskomite på 13 medlemmer til å forberede neste offisielle møte. Samtidig skal det øst-asiatiske sekretariat som Kirkenes Verdensråd og Det internasjonale misjonsråd har hatt, omorganiseres. En av forgrunnsfigurene på Prapat-konferansen, den kjente dr. D. T. Niles fra Ceylon, vil bli leder av sekretariatet.

Konferansen var for øvrig samlet under temaet «Den felles evangeliseringsoppgave for kirkene i Øst-Asia». Dr. Niles talte særlig sterkt og myndig om dette emne, skriver forskningssekretær Erik W. Nielsen (en av de 15—20 vesterlendinger som var til stede som observatører under konferansen). «Han taler med myndighet, som griber enhver, hvad enten man er fra Ceylon, Amerika eller Danmark. Han fortæller ikke historier, men taler jævnt og foruroligende dybt over Ny Testamente. Han taler om «Evangelisationens autoritet» og siger stærkt: «Der er ingen evangelisk metodik, ingen evangelisk strategi (det er en metodist, som siger dette!). Vi taler om «evangelisation», om missionsplaner og evangeliske kampagner og arrangementer. Alle disse ting er farlige og misvisende. Der er kun den kristne, den ganske almindelige jævne hverdagskristne, som under Ordets myndighed er sendt ind i sin egen hverdagsverden med evangeliet. Han er evangelisten, missionæren, er blevet en professionell størrelse; vi må nå til et klarere syn her; vi må se, at det er den kristne qua kristen, som i selve det at være kristen er sendt. Hans autoritet er ikke hans evner, ikke hans egne følelser eller kaldstanker, men evangeliet alene. D. T. Niles er en vækker-røst til kirkerne, ikke blot i Asien. Har man blot én gang set ham foran en forsamling af amerikanske studenter eller engelske arbejdere, så forstår man lidt af, hvad denne asiatiske kristne har at give os.» (Kristeligt Dagblad, 2. mai 1957.)

Foruten dr. Niles var det flere andre i denne forsamling som man sent vil glemme, skriver forskningssekretær Nielsen, personligheter som talte med styrke og overbevisning om evangeliets kraft og om evangeliseringens nødvendighet i de øst-asiatiske land. Det ble fremhevet at de asiatiske kirker selv i større grad må ta på seg ansvaret for evangeliseringsoppgaven og at de trenger å gå sammen om å løse den. En rekke konkrete samarbeidsplaner ble drøftet.

Indiske by-kirkeproblemer

I en redaksjonell artikkel i det indiske tidsskrift National Christian Council Review (nr. 3 1957) blir det pekt på et problem som bladet mener er for lite påaktet: De kirkelige forhold i storbyene. Man taler, og det med rette, om de vanskeligheter man står overfor i landsbymenighetene. Lesekyndigheten er liten, menighetslemmene er svært fattige osv. «Men praktisk talt i hver eneste by finnes det en stor og voksende kirke, og den har sine særegne problemer.» Riktig nok er de kristne i byene som oftest bedre utdannet og bedre økonomisk stillet enn landsbykirkens medlemmer. Mange bymenigheter har oppnådd full økonomisk selvstendighet. «Men hyppige partistridigheter viser at det er noe i veien med samfunnsfølelsen innenfor menighetene.» På samme måte er det en merkbar mangel på enhetsfølelse mellom de forskjellige kirkesamfunn i byene.

Noen av disse problemer tilspisser seg, eller det føyes nye problemer til ved den raske sosiale omstøpning som nå finner sted i landet. «Den økende industrialisering, den store strøm av mennesker fra land til by, de nye boligområder, peker alt sammen mot nødvendigheten av et nøyere studium av by-kirken og de måter man kan hjelpe den på.»

Ghana — en stat med krav på oppmerksomhet

Ghana er en ny stat med et nytt navn. Den 6. mars i år fikk den tidligere koloni Gullkysten sin status som selvstendig dominion innenfor det britiske samvelde. Ghana ligger ved Guineabukten i Vest-Afrika og har et innbyggerantall på 4,2 millioner. Landet omfatter tre områder: Kystlandet (den opprinnelige Gullkyst), det tidligere kongerike Ashanti og «the Northern territories». Innenfor Ghanas grenser ligger den vestlige delen av den tidligere tyske koloni Togoland som siden krigen har vært under FN's overoppsyn.

I forbindelse med denne politiske begivenhet er også kristendommens stilling i landet blitt gjenstand for oppmerksomhet. Og det med god grunn, for misjonen har oppnådd bemerkelsesverdige resultater her. Man regner at omkring halvparten av befolkningen er kristne. Ikke minst har den metodistiske misjon hatt stor fremgang i dette land. En vekkelse som brøt ut i 1914, førte til at tallet på døpte økte med 30.000 i løpet av fire år.

De fleste av regjeringsmedlemmene i den nye stat har gått på misjons-skoler. Statsministeren, dr. Kwame Nkrumah, har uttalt at landet har meget å takke misjonærene for og at de fremdeles er velkommen til Ghana. For øvrig er den nasjonale, selvstendige kirkedannelse for lengst et faktum i Ghana.

Ved årsskiftet vil Ghana av en spesiell grunn bli gjenstand for oppmerksomhet av misjonsfolk verden over. 28. desember 1957 begynner Det internasjonale misjonsråd sin konferanse der med representanter fra de 35 land som er tilsluttet rådet. At dette møte holdes i en av Afrikas nye stater, på innbydelse fra dens nasjonale kristne råd, «understreker det nye fellesskap som kirkene i verden står i når det gjelder ansvaret for kristen misjon, som i dag ikke bare er en misjon til all verden, men en misjon hvor kristne over hele verden er engasjert» (International Review of Missions, nr. 2 1957).

Før og etter en arrestasjon — Wang Ming-taos bekjennelser

I juni 1955 ble det offentliggjort en artikkel i Peking av den kjente presten Wang Ming-tao. Under tittelen «Vi kjemper for troens sak» (We — for the sake of faith) leverer han et skarpt angrep på den regjeringsvennlige kirkeledelsen og dens liberale teologi. Det er ikke et politisk dokument, men et credo, det er troens sak som ligger Wang Ming-tao på hjertet. Imidlertid så hans motstandere politiske årsaker bak hans holdning overfor dem. De stemplet ham som «kontra-revolusjonær». To måneder senere ble pastor Wang arrestert og dømt til flere års fengsel.

Wang Ming-taos artikkel går ut på å belyse forskjellen mellom «fundamentalists» og «modernists». De førstnevnte tror og bekjenner kristendommens fundamentale læresetninger. Bibelen er Guds inspirerte ord, Jesus ble født av jomfru Maria, sto legemlig opp av graven osv. «Men modernistene tror tydeligvis ikke på disse grunnsetninger. De trer ikke åpent fram med sin fornektelse, men omtolker og tåkelegger begrepene. De sier at de tror, men at de bare bruker andre ord enn fundamentalistene gjør når de skal forklare troen.» Pastor Wang siterer flere kjente kirkeledere, særlig dr. Y. T. Wu, lederen av reformbevegelsen innen de protestantiske kirker i China. Wu ser på oppstandelsen, treenigheten, den ytterste dom og andre læresetninger som «irrasjonelle og mystiske trossetninger som hverken kan tros eller forklares».

Overfor det kommunistiske kirkebladet Tien Feng som anklager ham for imperialistisk aggresjon og skriver at han tilhører en liten minoritet som søker å splitte kirken, svarer han at splittelsen er av gammel dato. Allerede i 1930 skrev han mot modernistene. Et annet sted sier han at han har «kjempet mot dem i tredve år, og om Herren drøyer med sitt komme, skal jeg i hans oppstandelses mektige kraft bli ved å bekjempe dem».

Pastor Wangs fengselsopphold varte bare vel ett år. I september 1956 talte han til en stor forsamling i Peking. Talen ble senere offentliggjort i pressen og oversatt til engelsk under tittelen «My self-examination». Her «avslører» han seg selv som politisk forbryter. «Som resultat av regjeringens tålmodige holdning overfor meg og den omskolering jeg nå har fått, er jeg kommet til å innse mine feilgrep.» Han ser nå at reformbevegelsen i kirken er et imponerende forsøk på å komme tusenårig korrupsjon, begjærighet og råttenskap til livs. Enhver borger burde slutte seg til denne bevegelse. Han ser også at regjeringen stadig har gått inn for religionsfrihet. Siden den kommunistiske frigjøring er kirken aldri blitt hindret i sitt arbeid. Men tidligere hadde han, ut fra sin fiendtlige holdning til regjeringen, brukt sine prekener til å føre falske anklager mot den.

«I alt dette sto jeg ikke på folkets side», skriver han, «men jeg var mot folket. På grunn av meg inntok mange kristne den samme holdning.» Han hadde stått helt og holdent på imperialistenes side. Nå kan han bare fordømme seg selv og bekjenne sin synd for regjeringen og for folket. «Jeg har begått en alvorlig forbrytelse. Årsaken lå ikke på det teologiske plan, men var ganske enkelt min fiendtlige innstilling overfor regjeringen og kommunistpartiet. Mine reaksjonære ideer var resultatet av årelang reaksjonær propaganda.»

Wang Ming-tao bekjenner at han sviktet sin borgerplikt og sin plikt som kirkens tjener. Han takker regjeringen for at den har ledet ham inn på rett vei og uttrykker håpet om at de som han har ledet vill, må bli ført tilbake. «For alt jeg har gjort i fortiden, ber jeg om alles tilgivelse.»

Oppsiktsvekkende lovforslag under debatt i Syd-Afrika

Spenningen mellom kirke og stat øker på i Syd-Afrika. I februar la regjeringen fram et lovforslag som vakte oppsikt og forferdelse i kirkelige kretser. Det heter i en av paragrafene der, at kirker og andre institusjoner ikke skal ha adgang til å holde møter og gudstjenester med deltagelse av innfødte utenfor de innfødtes boligkvarterer i byene «uten tillatelse av ministeren, etter samråd med de lokale myndigheter. En slik tillatelse kan bli gitt dersom ministeren finner at det er grunn for det, og han kan holde den tilbake etter samråd med de lokale myndigheter, eller om han finner det klart at det ikke er vilkår for å gi den». Denne bestemmelse skulle gjelde overfor kirker og institusjoner som var trådt i virksomhet senere enn 1. januar 1938.

På kirkelig hold ble dette lovforslag betraktet som et brudd på selve religionsfriheten. Erkebiskop Clayton i Cape Town sendte et protestskriv til statsministeren hvor han gjorde det klart at om dette forslag ble lov, ville kirkene se seg nødt til å bryte den. Erkebiskopen sluttet slik: «Vi appellerer til Dem om ikke å sette oss i den situasjon at vi må velge

mellom å adlyde vår samvittighet og å adlyde landets lov.» (Erkebiskop Clayton døde kort etter at dette brevet ble sendt.)

Den 19. mars holdt Syd-Afrikas kristne råd møte i Cape Town hvor lovforslaget ble diskutert. I en resolusjon som gikk ut fra dette møte, ble det gitt full tilslutning til erkebiskopens brev. Videre sies det her bl. a.: «Vi understreker det enkelte menneskes rett til å dyrke Gud hvor han vil, og kirkens rett til å gi ethvert menneske del i gudstjenestene og fellesskapet.»

Ministeren for innfødte saker har hevdet at meningen med lovforslaget er å hindre at de innfødte skal bli til plage på europeernes områder ved å komme i flokkevis til kirken. Til dette har man svart at det i så henseende skulle være uønskelig med nye lover. Imidlertid har boerkirkene offisielt godkjent lovforslaget i den reviderte form som det senere har fått. Nå heter det at «ministeren for innfødte saker kan ved kunngjøring i lysningsbladet bestemme at deltagelsen av innfødte ved gudstjenester eller andre religiøse seremonier i lokaler i bystrøk utenfor de innfødtes kvarter, skal opphøre, hvis deltagelsen blir til plage for naboene eller hvis antallet av de besøkende blir betraktet som uønsket». Boerkirken hevder at dette ikke bryter med kirkens frihet eller med den enkeltes frihet til å høre Guds ord hvor han vil «så lenge han ikke nytter denne frihet til å forstyrre ro og orden i samfunnet». De øvrige kirker fastholder sin protest og finner ikke at den nye revisjon har medført noen endring i selve prinsippet.

Et annet lovforslag som vekker oppsikt, er fremmet av undervisningsministeren og går ut på at ingen universiteter lenger skal være åpne for både europeere og ikke-europeere. Det skal opprettes egne høyskoler for den ikke-europeiske befolkning.

Apartheid-politikken i Syd-Afrika synes i det hele å søkes gjennomført med stadig større konsekvens.

Nok en norsk misjonær blir medlem av Videnskaps-Akademiet

Den kjente Madagaskar-misjonær, tilsynsman dr. Otto Chr. Dahl, er innvalgt som medlem i Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. Dahl tok i 1952 den filosofiske doktorgrad ved Universitetet i Oslo på avhandlingen «Malgache et Maanjan. Une comparaison linguistique» (Avhandlinger utgitt av Egede Instituttet nr. 3). Han har ellers skrevet flere kortere avhandlinger om gassisk språk og er medlem av Académie Malgache. Dahl har vært misjonsprest på Madagaskar siden 1929.

Det Norske Videnskaps-Akademi feirer som kjent 100-års jubileum i år. Tidligere er fire norske misjonærer blitt innvalgt som medlemmer i Akademiet: L. O. Skrefsrud, P. O. Bodding, Lars Dahle og Bendix Ebbell.

Nytt fra Egede Instituttet

I slutten av november 1956 fikk pastor L. G. Terray, etter søknad fra Kirkens Nødhjelp, permisjon for å virke blant de ungarske flyktninger i Østerrike. Han har senere, etter eget ønske, sluttet som sekretær i Egede Instituttet for helt å kunne vie seg for flyktninge-arbeidet. Som ny sekretær er ansatt cand. theol. Bjarne Kvam. Den nye sekretær tiltrådte 1.juni.

Norsk Tidsskrift for Misjon har nå gått inn i sin 11. årgang. Ved den anledning har det, som leserne nok har lagt merke til, fått nytt «ansikt». Den nye omslagssiden er tegnet av Alf Trana. Den forrige omslagssiden var tegnet av Olaf Solberg.